

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KOZLÓNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előzetes feltételek:

helyben házas hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 " "
Negyedévre . . . 2 " 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 " "
Előzetes helyben a kiadóhivatalban, *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseknél, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetési díj:

öt hasábos petisora 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többnyire megjelölt hirdetésekhez leengedése történik. Helyi hirdetés minden sorára 20 kr. Nyilattári költségek minden sorára 30 kr. A hirdetések egyedül a kiadó iródban vétetnek fel. Az előzetes díj a hirdetés megkezdéséig elő kell fizetni. A lap szerkesztéséhez tartozó költségek a szerkesztőség iródban cimezőndők, nagyjuttatás a 1704. szám alatt.

A legnagyobb magyar.

Nagy ünnepeket ült tegnap a főváros és az egész nemzet. Azon férfi emlékének ünnepét, ki nagy volt a nagyok közt, dicsőséges legieszék közt, első a hanyatló nemzeti szellem földeletésében, első a tettek mezéjén, ragyogó példája örök időkre a hazaszeretnek és önfeláldozásnak.

A „legnagyobb magyar“-nak ércszobrától hullt le tegnap a lepel. Ott áll magas talapzatán a pesti Dunaparton s ha a dicsőült szellem egy pillanatra beköltözhetnék az érc testbe és körültekintene, saját alkotását látná ott köröskörül mindenben: az akadémia díszes palotájában, melyet a magyar tudományosságának emelt a nemzet, a lánchidban, melynél nagyszerűbbet az összes Európában nem képes fölmutatni, az ünnepi alkalomra föllobogzott gőzhajókban, melyek a széles, hatalmas folyó ezüst tükrén usznak, a nyilászó kőparton, hol tömegtelen máhálkák, zások, hordók sokasága hirdeti Budapest virágzó forgalmát, a roppant épületekben, a fényes hársorokban, melyek a Duna két partján emelkednek, évről évre tiszteleméltőbb helyet biztosítva Magyarország fővárosának a nagy világvárosok sorában.

S ha szeméit körül hordozná a főváros után, melyen oly rajongó szeretettel csüggett, az egész hazán, melynek javáért annyit fáradozott, küzdött, szenvedett, láthatná, hogy nagy eszméi nem hulltak terméketlen földre s lázas munkásságának eredményei lepton nyom láthatók, átmenet, évről évre tiszteleméltőbb helyet biztosítva Magyarország fővárosának a nagy világvárosok sorában.

Mindaz, a mibe e páratlanul tevékeny kéz s e páratlanul teremtő agy bele kezdett, életre valónak bizonyult be s él és virágzik. De hát mi az, a mit nem ű alkotott vagy a minek alkotására nem ű adta az első eszmét, a mire nem ű tette az első lépést s a miért nem vivott elkeseredett harcot előítélettel, tunyasággal és roskacarral?

Az ő lelkes szava és példája tőrt utat a magyar nyelvnek, mely idegen volt saját hazájában, megalapítja az akadémia, az országos gazdasági egyület, a kaszinó s a löversenyek alapításával Budapestre csalogatja a főri osztályt, mely hazáján kívül keresett szórakozást, lötenyésztést, gőzhajózást, vasut, Tiszaszabályozást, földhítelt, mindez az ő kezdeményezésére, a gúny ostorával csapkodja nemzetének hátramaradását, pelengérré állítja az ázsiai lustaságot, szenvedélyes lelkének egész hevével támadja meg az elkorhadt intézményeket, nem kiméli a nemesség elavult privilégiumait, neveltség tárgyává teszi az ósdi megyei rendszert, megintgatja mindazt, mit eddig a belül éltelmezett kegyelet vagy a szülkeklüznés szentnek és sérthetetlennek hirdetett. Bámulás, idegenkedés, megdöbbenés és gyűlölet közebe tör utat a köznevelődés nagy elvének; a hétszilvás elbizakodottsággal szemben kiméli a kereskedés és ipar fontosságát a nem-

zet életében; a dölyfösen lenézett munka és takarékoság becséről prédikál egy pazarló, dobozó, henyélő nemzedéknek. Mint lángoló meteor tűnik föl Magyarország egén a nagy reformator. A semmiből lett egyszerre híres emberré, tegnap még egy kalandok után futkosó, hóborzas huszárkapitány és most már a nemzet vezére. Sokan nem bírják azt megérteni, soknak félét sértik az új eszmék, a keleti indolentia boszankodik a trombita harsogására, mely heveréséből felkelti; boldozásának, vakmerőségének keresztelik föllépését; de Széchényi István nem csüggedt, hisz eszméi diadalában s győzelmében látja maga körül növekedni az újitók táborát.

Eszméinek visszhangja a Kárpátoktól az Adriáig harsog. Támadnak lánglelkű, népszerű férfiak, kiknek szava lelkesedve ragadja a zászló utat a tömegeket. Százerek szívében folynak a vágy: megvalósítani a nagy eszmét, Magyarországot újja teremtését s a szenvedély már nem jár a reform kezdeményezője által szigorúan kiszabott utakon. Az áradat mindent elsőpörni készült, a mi utáiban áll. Széchényi megrémült saját művétől, kétségbeesik hazája jövője fölött s a nagy és a tébolyodottság homályába vesz a forradalom zivatarja közt.

Intő szava, a Cassandra-szó, melyet nem hallgatott meg nemzete a viharos napokban, még egyszer hangzik ki a döblingi tébolyda falai közül. Még egyszer inti mérsékletre s óvja a torzástól nemzetét. Az újraébredés korzakának hajnalán történt az. De szeméi már nem látták meg a győzelem napját, midőn a nemzet fejedelmével kibékül s helyreáll az alkotmány. Mészen nem jut el az ígért földre; a kétségbeesés újra erőtt vesz Széchényi lelkén s az öngyilkos golyója loosesantja szét az agyvelőt, mely annyi dicső eszmének volt teremője.

De intő szava, ugy remlik nekünk, mintha még most is hangzanék felénk a szobor néma ajkáról: higgyadság, mérséklet, erély és hazaszeretet, ez vezérel minden lépésünket s teljesül a halhatatlan nagy ember szava: Magyarország nem volt, hanem lesz!

Göschén konstantinápolyi angol nagykövetség Bácsban időse alatt több óra hosszat értekezett Haymerle báró külügyminiszterrel, és ő felsége által is fogadtatott.

A főváros lakossága. Az e hóban tartott népszámlálás eredménye az, hogy Budapestnek jelenleg 333581 lakosa van, — 38,327-tel több, mint volt négy év előtt. Széchenyi város 13,550, Budának pedig 21,000 lakosa volt. Mily roppant haladás! Ha a katonaságot is beszámítjuk, akkor most a főváros területén 346,000 ember él.

A budapest-zimonyi vasut elomunkálatainak jogainak átélére a kormányzat adandó felhatalmazást tárgyaló törvényjavaslat — a Pester Correspondenz jelentése szerint — a hét folyamán fog a képviselőház elé terjesztetni. A javaslat még e hóban le fog tárgyalatni a ház pénzügyi és közlekedési bizottságaiban, ugy, hogy azt a ház már június első napjaiban tárgyalás alá fogja vehetni.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Mit bánom én?

Karcolat. — Irta: Karczag Vilmos.

— Hallottad?
— Mit?
— Hogy Darvasi eljegyezte az isteni Erzsikét.

— Ez ugyan nem meglepő. Régen udvarolt neki.
Nem tebt bele egy negyed óra s nekem is újságotlák az isteni Erzsike eljegyzési híret.

En a hír hallatára lehetőleg igyekszem közönyös maradni, de feltűnt, hogy olyan élesen vizsgálják arcvonásaimat.

Alig tettem egy pár lépést s egy másik posta hozta a hírt s ugyanazon éles vizsgálódások mellett s nagy futoskodva adta tudtomra.

En vállonitva hallgattam s mindannyiszor meglehetős ámulva mondtam rá, hogy: — Mit bánom én?

A hátam mögött kis csoportok képződtek s mosolyogva, kémkedve s gyanusan néztek utánam.

Tudtam, hogy mindenik azt várta, hogy magamon kívül kapjak a fejemhez, témpjem hajamát, essem kétségbe s szaladjak egyenesen a feypvermves boltjába, legalább is egy hatlövétű revolvért vásárolni. Sőt ha nem elegendő, a mennyiben az említett eljegyzés még tegnap történt, ma már az is csodálkozást kelthetett, hogy még nem volt eddig öngyilkosságom híre olvasható.

Es ha már öngyilkosság nem is, de legalább egy tisztességes párbaj csak lehetett volna.

Igazán gyáva ember is lehetek én és ezeket a fiukat óra hosszat engedem töprenkedni megmagyarázhatatlan magaviselőm megfélétem.

Egy ember, a kinek kikidáltott kedvesét más veszi műli, e felelti tőben nem szomjuzdik vére, e felelti bánatában nem lesz öngyilkosság. Felfordult a világ rendje.

— Vagy édes Istenem, hát legalább ne jönne az emberek közé, menne ki valamelyik kert magányos zugába, ott elbujhat s irhat verseket akár százával. Még ez is természetes volna. De hogy ide jön közeink s itt valóválna képes ide lökni azokat a „mit bánom én“ szavakat, ez már igazán természetellenes.

— De hát ha nem is szerette.

Eljen Kis Lajos!

Debreczen, máj. 24.

A harmadik választókörület szabadelvű párti tagjai tegnap délelőtt a városháza nagy tanácstermében képviselő kijelölése végett nyilást tartottak. A tanácskozó teremben igen tekintélyes számú választó polgárok jelentek meg, kik az elnök Nemes Kálmán szívből jött meleg ajánlatára egy hangulag és nagy lelkesedéssel Kis Lajost kiáltották ki a 3-ik választókörület szabadelvű párti követjelöltségére. Ezt a fővárosban időző s Széchényi szobor leleplezésénél mint Debreczen város képviselője szereplő, Kis Lajosnak azonnal sürgönyileg adták tudtára s felkérték őt a jelöltség elfogadására, mire Kis Lajos válaszul a következő sürgönyt küldötte:

„Megérkezésésemig előleges köszönetem mellett kérem a pártnak jelenteni, hogy bizalmának megfelelni viszonyaim közt köteleességemnek tartom.“

Képviselőjelöltünknek haza érkezésekor négy tagból álló küldöttség fogja a képviselőjelöltség elfogadását a párt nevében megköszönni.

A Széchényi-szobor.

Budapest, máj. 23.

A legnagyobb magyar érc szobrát borító leplel leuult s a szobor ott áll teljes fősegsében a lánchid tetején.

E tét a koronázási ünnepély óta hasonló s díszes ember tömeg nem lepte el.

A pompás szobrot az egyes testületek által küldött koszorú óriási tömege díszítette. E koszorúk és szalagjak virító színvgyűléke szemkáprázató látványt nyújtott.

A küldöttségek, melyek minden tagja ünnepi dalias díszmagyar ruhát viselt, háromszakra tehető.

A házakról lobogók lengtek, az ablakok, erkélyek és a házak tetje a legfényesebb közönségtől díszlett.

Egertűz éjlenések között vette kezdetét az ünnepély s óriási lelkesedés közt a legzsebb rendben folyt le.

Erről holnapi számunkban bővebben.

A szobor története.

A Széchényi-szoborra a gyűjtések a nagy hazafi halála után azonnal megkezdettek, a szobor emelése 1863. november havában alakult meg a bizottság és 1865-ben hirdette ki a pályázatot, feltevéll kövte ki, hogy csak magyar művészek pályázhatnak. A határidőre, 1866. május vége 19 terv érkezett be s a jury az akkor Rómában időző Engel modelljét találta legkiválóbbnak, habár kijelölte annak hiányait is.

A pályázat előlte után Engel azonnal hazajött s hozzáfűzte az agy-munkához. A sajtó egy része éles megtámadással fogadta, s Izsó mintáját kitűnőbbnek találta. Midőn az agyagminta elkészült, külföldi művészek tekinték meg s teljes elismeréssel szólalt róla. 1872-ben elkészült a gipsz-öntvényel is, mely aztán csakhamar Bécsbe küldetett öntés végett.

Tervben volt, hogy a szobor talapzatát doborművek díszíték, Széchényi életére vonatkozó jelenetek ábrázolásával. E tervet azonban a bizottság utóbb nem találta helyesnek s abban állapotott meg, hogy a talapzat négy sarkát allegorikai alakok foglalják el, melyek elkészítésével szintén Engel bízta meg. E négy alak Pallasz, mint a tudományok allegóriája, Neptun, a hajózásé, Vulkan,

— Nem szerette? Ne akard felfedezni a puskaort. Csak nem vak a világ. Hisz mindenki azt beszélté, hogy ő veszi el.

Stb. Stb.
Még mindezt csak hagyják. A jó postások éles vizsgálódásait még kiállhatja valahogy az ember, hanem azok a szánó bánó anyámaszonyok, a kik leereszték orral, szomoruan, fájdalmas vonásokkal jönnék elem s mielőtt mondtak volna valamit, három vagy négy nehéz szívből fakadó sohajjal adták tudtomra, hogy milyen részvételt viselneknek sorsom felett.

Akadétt olyan is, a ki könyvekkel szemében látta, ráta fejt s igyekszem velem megérteni, hogy milyen hallátlan a világ s hogy mennyire nem kell hinnit a női szívnek.

— Sokszor panaszkodtam az anyának, hogy kár azt a fiut (már mint enger, emésztetni a szerelemtől, mert majd meglágták, hogy ugy sem lesz ebből az egészből semmi. lhol van ni. Nem sok idő telt bele s megtörtént a mit megöszoltam.

— De hát mit bánom én!
— Jól teszed gyöngyöm. Soh' se törődj a hütelennel. Majd meglásd nem lesz boldog az az a Darvasival. Hej! hej! Nagyon szeretted ugy-e fiam? Ne is mond, tudom magamról. Szálnak gyermekem, szálnak! Te csak azért valami boldont ne tégy nagy szerelmekben.

az iparé s Cerez, a földművelés. — A szobor maga valamivel nagyobb 15 lábnyi magasságánál, talapzata 28 láb, a négy alegorikai alak 9 láb magas. Az egész szobor 120,000 fruba került. A talapzatot Weber Antal építész tervezte.

Az egész szoborművet kívül a szobor összes kivitele, felállítás stb. 145,000 ezer forintba kerül. Sok, előre nem látott körülmény tette azt költségessé. A talaj, azon a helyen, hol a szobor áll, felhordott szemétnek bizonyult s azon rész, melyet senki sem lát, mely a föld alatt van, több mint 10,000 forintba került.

Az országos magy. gazd. egyesület jubileuma.

Budapest, máj. 22.

Az országos gazdasági egyesület tegnap d. e. 11 órakor ünnepelte meg 50 éves fennállásának emlékét a köztelken.

Az ünnepélyt díszített terem, melyben a bejárattal szemben függött Széchényi István gróf életnyagsága arcképe zöld leplell letakarva, 11 órakor zsufofogás megtelt a legdíszesebb közönséggel. A képviselőház, a főrendiház tagjai és a vidéki egyetlek küldöttei, a karaton pedig a nő közönség voltak tanui az ünnepélynek. Ugyancsak ott voltak Széchényi Odón török katonai pasa egyenruhában és testvére Béla.

Kevésell tízenegy óra után jelent meg Jóseff herceg és a közönség éjlenéséi között foglalta el helyét.

Az ülést gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter nyitotta meg, jelezve a gyűlés célját.

Az elnöki beeadt után felolvastott a kereskedelmi miniszter átirata, mely szerint a király az egyesületnek, mint testületnek elismerését nyilvánítja, Mórizz István titkárnak pedig a királyi tanácsosságot díjmentesen adományozta.

Ezután Senyei Pál br. tartott Széchényi István, mint a gazd. egyesület alapítója fölött emlékező beszédet.

A helyeslés és éjlenéssel fogadott beszéd után Korzini László alelnök terjesztette elő jelentését a vidéki gazdasági egyesület küldötteivel a vidéki gazdasági egyesület közös értekeztelekről és az engedtettyarjalások eredményéről.

Ez megtörténvén a gyűlés eloszlott.

Délben a „Hungária“-ban nagy banquet tartottak, melyen mintegy 150-en vettek részt.

Külföld.

A berlini szerződés végrehajtása és a görög-török határ rendezése. — Valamennyi nagy hatalom beleegyezett az angol kormány azon javaslatára, hogy öszhangzó jegyzéket fognak intézni a portához. E jegyzéket a konstantinápolyi nagykövetek fogják szerkesztetni. Ertelme az lesz, hogy fölszólítsák a portát a berlini szerződés határozatainak teljes végrehajtására és követelni fogják a török kormány beleegyezését abba, hogy nemzetközi technikai bizottság rendezze a török-görög határt. Ha ezt visszatartja a porta, európai konferencia fog összejúlni a görög-török határ végleges megállapítása végett.

Mikor lesz vége az Albán mozgalmaknak. Mukhtar pasának egy 9 ról kelt jelentése lehetetlennek mondja, hogy a porta katonai intervenciója eredményt szűjzon Albániában, ha egyuttal Novi-Bazárból nem támogatja a török hadműveletet egy erős osztrák-magyar sereg.

Vita az angol felsőházban Gladstonnak gróf Karólyhoz intézett levele fölött. Granville lord válaszulvén de L'Isle kérdésére, kijelenti hogy Gladstonnak Karóly gróf osztrák-magyar nagykövethet intézett levelét a ház elé terjesztették. Salisbury azt mondja, hogy Gladstone vadjái Ausztria-Magyarországgal ellen nem voltak igazolva, s Gladstone Karóly grófhöz intézett levelében azokat nem is vonta vissza.

Es ez így ment tovább, nem volt ennek a szánakozásnak se vége se hossza.

Lepten-nyomon a résztvevők egész sorával találkoztam. A ki szóval nem fejezhette ki vizagtalhatatlan féjdalmát, az elmult dolog, hogy azó én már háromszor is szerettem, hogy az Erzsikevel viszonyom csak olyan táncszalonban szarmozott gyermekes érzéletes volt, hiba, nem hitte senki, lögötták a fejéket, sohajtották, ünnegettek, két három pillantást vetettek az ég felé s ugy megszorították a kezemet, mintha azt akarták volna mondani, hogy:

— Beszélj, beszélj, tudjuk mi, hogy hanyadán van a dolog.

Most már nem háborgat senki. Asztalomon, gertyám pislogó fényénél, ott hevernek szerelmem első romjaként egy visszaküldött két bársonyba kötött napló, egy arckép, egy virágyelv, néhány elszáruit papírosra írott vers s egy kis összprecséit virág.

Olyan szomoruan néznek reám. Ezek is elmesélik Erzsike hitlenségét és ezek is szánakoznak felettem.

— Mit bánom én! — sohajtom s csak reggel veszem észre, hogy én az éjjet sokat, nagyon sokat sirtam.

A tervezett európai koncertet fejtgetvén, szóló kiemeli, hogy az ilyen koncert létrejötté mindenkor akadályokba ütökik. Reméli, hogy a kormány nem fog orosz p'itákat követni. — Beaconsfield lord rosszalja Gladstone vadjait Ausztria-Magyarországgal ellen, s kétségbe vonja, hogy azokat a miniszterelnök, az osztrák-magyar nagykövethet intézett levelében visszavonta. Argyll azt állítja, hogy a Gladstone levelének tulajdonított jelentőség nincs igazolva. A vita minden további következmény nélkül ért véget.

Irodalom és művészet.

Plaqueette új operetteje. „Les Voltigeurs de la 32-e“ szerdán kerül először színpadra a népszínházban. „A kecsképasztor marquisné“ cím alatt. A főszerepeket Blahné asszony (Nicolette), Vidor (marquis), Solymsó (Caesar), Tihanyi (Richard), Sió Mari k. a. (Dorothy) és Horváth Vincze (polgármester) játsszák.

Székely Imre idyllái címen Rózsavölgyi és társánál egy füzet jelent meg, mely a szerzőnek népdalra alkalmazott 19 magyar idyelt foglalja magában. Ára 1 frt 50 kr.

Új zenemű. Gróf Széchényi István szobora leleplezésének ünnepére „Széchényi Y H y m n u s“ jelent meg, ének- és zene-karra, írta Berta h Sándor, zongorára és magán énekre alkalmazta Barta Lajos István. Ára 60 kr.

Napi hírek.

Ezüst lakadalom. Városunk általános tiszteletnek és szerelemnek örvendő polgára Fischer Nándor az osztrák-magyar bank itteni fiók intézetének igazgatója pénteken este últe meg boldog házassága 25 esztendő fordulatát napját. A kedves családl unnepegy nagyrézt rokonok társaságában folyt le. E napon, a mint halljuk, Fischer Nándor több oldalról részület számos údvívánatokban, melyekhez mi is szívesen járulunk s kívánjuk, hogy adja az ég, hogy 25 év múlva arany lakadalmát ühessse meg hasonló jó egészséggel. Az estvényen a helybeli dalárda is megénekelte a jubiléumokat egy pár igen szépen elénekelt daltal.

Májális. A Dóczy-féle leány nevelőintézet növendékei holnap a nagyerdőn májális rendeznek. Ha jói emlékezők a mult évi májális igen szépen sikerült s ott nemcsak kis de nagy leányok is részt vettek.

Valami a levél hordókról (B-küldetett). Az írást keressük meg a helybeli postahivatal főnökét, hogy lenne szives intézkedni a felett, hogy a levélhordók eljárásaikban több pontosságot és lelkiismeretességet tanúsítsanak. Azt hisszük, hogy a főnök ur nem bir tudomással arról, hogy némely utcákban meg a piac utcához közel esékben is a levélhordók csak egyszer fordulnak meg minden huzsonnégy órában, ugy hogy a delután 3 órakor érkezett levelek csak másnap dében jutnak el a címzett kezéikhez. — Több érdekel.

Felakasztotta magát Mártírdő János helybeli kerégyártó mester. Beszélük hogy a 60 éves öreg mestereben öngyilkosságának oka zilál anyagi viszonyai voltak. — Mértődött az öngyilkosságot a saját udvarában egy kosci szin alatt hajította végre hol gerendára kötötte fel magát.

Új társakoci. A közlekedés könynyebbitése végett fojtu május hó 27-kétől csütörtök reggeltől kezdve a Telegdi házról társakoci jár a nagyerdőre, a Telegdi szikszófűrdőbe; hétfőn s kedden a sertés és lóvásárba s esetleg a vasúthoz.

Távirda-ügy. A táviratozó közönséget ezennel értesítem, hogy a nagymélt. földművelés, ipar- és kereskedelemügyi min. miniszterium f. hó 15-én 13306. sz. a kelt rendeletével a helybeli kir. távirda foállománál a folytonos éjjel-nappali szolgálatot f. hó végével megszüntette és ennek helyébe jövő június hó 1-től kezdve ugynevezett meg-

hova menjek? Hát már sohasem ér véget ez az örökös szánakozás.

Hiba mondtam, csaknem kikidáltottam, hogy én nem tördöm ezzel az egész dologgal semmit, hogy az a szerelem nagyon régen elmult dolog, hogy azó én már háromszor is szerettem, hogy az Erzsikevel viszonyom csak olyan táncszalonban szarmozott gyerme kes érzéletes volt, hiba, nem hitte senki, lögötták a fejéket, sohajtották, ünnegettek, két három pillantást vetettek az ég felé s ugy megszorították a kezemet, mintha azt akarták volna mondani, hogy:

— Beszélj, beszélj, tudjuk mi, hogy hanyadán van a dolog.

Most már nem háborgat senki. Asztalomon, gertyám pislogó fényénél, ott hevernek szerelmem első romjaként egy visszaküldött két bársonyba kötött napló, egy arckép, egy virágyelv, néhány elszáruit papírosra írott vers s egy kis összprecséit virág.

Olyan szomoruan néznek reám. Ezek is elmesélik Erzsike hitlenségét és ezek is szánakoznak felettem.

— Mit bánom én! — sohajtom s csak reggel veszem észre, hogy én az éjjet sokat, nagyon sokat sirtam.

CSARNOK.

Nevezetes mondások Széchényi naplóból.

Zichy Antal, ki az akadémia megbízásából Széchényi naplójegyzeteinek rendezésével foglalkozik...

Minő nevezetes dolgok vannak minálunk. A katonaságnál — jutalom és büntetés ugyanegy: a nyugalom. A népek képviselői pedig — nemcsak nemesség, Farkas védje a bárányt!

Ha az ellenség jön, mi mindig az kérdjük: hány katonánk van? a helyett, minők!

Tetszem sokszor azoknak, a kik személyesen ismernek, aztán nagyon veszték azok előtt, a kik látnak s felületesen ismerkednek meg vellem, de néha újra megnyerem őket, ha lelkembe pillanhatnak.

Nincs megállapodás, minden megy előre vagy hátra. Bóné el minden polgár az államban, ki nem vonhatja magát: tehát mindegyik vagy árt vagy használ a közügynek.

Eletünk egyik felét boldogságok elkövetésével töltjük el, másik felét azok helyrehozásával.

Miért történik minden sokkal inkább rosszul és ügyetlenül, mint jól és helyesen? Felelet: Mert valmit rosszul tenni ezer és millió mód van, míg ellenben helyesen tenni csak egy módon lehet.

Bűnösnek lenni könnyű; erőnyesnek néhez. A bűnnek ezer változata van; míg az erőny igen egyszerű.

Lenyedik szárnyamat, lábamon járok; levágják lábaimat, kezemen fogok járn; kiszakítják kezeimet, hasam fogok mászni. Csak használhatlak. (1832.)

A Metternich rendszerének az ő halálával vége lesz. Az én rendszerem csak azután fog kezdődni.

Közgazdaság.

Hogy állanak a szőlők?

A hajtások aránylag rövidek s fejlődéslenek, az itt ott mutatkozó firtók vörösek s nem egészséges kinézetűek, úgy hogy attól lehet tartani; miszerint a virágzás rendes fejlődést nem vehet s a 'rugás' általános lesz. Sok függ az ezután uralkodó időjárástól, mely ha eddig mostohaaságú kelően kipótolja melegebb hőmérsekkel, a virágzásra mindenesetre kedvező befolyással leend. — A folyók 19-iken és 20-dikán reggel ilt ott észlelt fagy még nem tett a szőlőknél említett érdemlő kárt, ámbar a dunántúli kerület főbb vidékére jelentik, hogy a hajtások vége megfedegette mutatják a fagy átvonulását. A locsát már több helyen megkezdtek, főleg melegebb expozíciókban s főleg a korábbi fajtaiknál. A hazai és külföldi lapok szerint ez...

éven Magyarországban igen közepes termésre, Ausztriában csekély, Németországban igen csekély termésre számíthatni, jó termés a várnak Spanyol és Olaszországban. — A franciaországi termésről ma még a jóslatok igen eltérők, ott, hol a phylloxera nem garázdálódik — közepeserü termést várnak.

Legujabb

Alapítványi hírek. A jól értesült 'Függetlenség' ma reggeli számban azt akarja tudni, hogy a debreczeni harmadik választókerület szabadelvű párti választói gróf Andrássy Gyulát akarják képviselőjelöltül felléptetni. E hír valóban a választásbizonyítványi is felesleges. — Sem Andrássy Gyula, sem más valaki nem jött szóba a kandidálásnál. Tapintatos a grófnál tehát nem is történetet. Képviselőjelöltül egyhangúlag Kis Lajos kiáltott ki. De különben is biztos forrásból állíthatjuk, hogy Andrássy Gyula gróf egyáltalában nem fogad el mandátumot.

Felolvas szerkesztő: Kutas Imre. Főszerkesztő: Vértel Arnold.

Nyilttér.*

Minden más értesítések helyett ajánljuk magokat rokonoknak és ismerőknek.

GOTTLIEB RÓZA és

TÉREI JÓSZEF mint jegyesek.

Bucsu.

Mesterségem tanulmányozására külföldre utazom. Elutazásomkor több ösmerősöimtől, jó barátaimtól nem búcsuzhattam el személyesen. E helyen mondom nekik isten hozzádót s kívánom, hogy majdan ismét jó egészségben láthassuk viszont egymást.

SCHENK SÁMUEL kárpicst.

Nyilatkozat.

A debreczeni tímar-társulat elnöke által a 'Debreczeni' című lap 1880. május 20-án megjelent 97. számában közzétett nyilatkozatra — nem a társulattal szembeni védekezés céljából, — mert erre nekem szükségem egyáltalán nincsen, de azért, hogy a nagy közönség a köztem és a társulat közt lévő viszonyt kelően ismerje — szükségesnek látom, némely megjegyzéseimet megtenni.

En a debreczeni tímar-társulat tagjaival, mint bórkereskedő 20 év óta üzleti összeköttetésben álltam, ők nekem — mint bárki másnak — árt adtak; én nekik érte pénzt adtam, tehát egymással szemben, mint eladók és vevők állottunk, én soha egyikőt sem hitellel nem vásároltam, ezen eljárásból kapzsáságot kimagyarolni merő képtelenség.

Nem csekélyebb képtelenség azon állítása is a tímar-társulattal, hogy az ő üzlete megcsökkenésnek van volnék oka. Sajátosság létezés! Ezen csökkenésnek valódi oka nagyon is szembeszökő, először is oka az általános üzletpangás; tovább a napontként mindig jobban mutató verseny és a korábbi expanziókkal szembeállított válságosság és Szerk.

hoszabított teljes nappali szolgálatot rendszerezett. mely minden évben április hó 1-től október 1-ig reggeli 8 órakor, október 1-től április 1-ig reggeli 8 órakor veszi kezdetét és tart mindig éjfélig. Debreczen, 1880. május 23-án a föallozás névvel.

A főiskolai szavazati és szépirodalmi önképzőköri 40 éves jubileumára nagy előkészületek történnek. Ugy haljuk, hogy az előkészítő részéről egyes meghívók által fognak mindazok meghívottak, kik a körnek rendes működő tagjai voltak. Az ünnepegy alkalmi költeményt is szavaznak s ennek megírására pályázat hirdettek, ugy azonban, hogy erre csakis főiskolai tanulóknak pályázhatnak.

Halálozás Káposztás Jánost, a 'Tiszá' biztosítói intézet osztályvezetőjét, érzékeny betegség érte. Kis 10 hónapos R o z a leánykája tegnap hajnalban meghalt. Béke pőraira.

Kösszurással veszélyes sebet ejtett egy részeg ember a 'Tiszá' biztosítói intézet házmesterén. Minden jelentésesebb ok nélkül, csak is a házmester által történt rendreteltés miatt szúrta a kését a házmester gyomrába. A tettes elfogatott és átfogatni a büntető igazságszolgáltatásnak.

Elvesztett kutyák. Elvesztett tegnap vasárnap este kismester-utca elején azon három kis fiatal kórca ufufuandit kutyá egyike, melyeket az 'István-n'-gőzmalom telikén sokan láthatnak, szíve sötét-barua, melle és első láb a fehér, him. A megtaláló kérérik azt kismester-utca 1440. számú, hához visszaszolgáltatni, hol álljuttalomban részesülend. Ugyancsak a napokban vesztett el egy fekete ratiér, sarga has- és lábakkal, vagott fül- és farkkal, nyakában lánc, lakattal, e feiralással 'Turai Farkas'. A megtaláló a visszaszolgáltatáskor illő jutalomban részesül.

Szabó Bandi árva-lányhaja. A bécsi Ring-színházban működő magyar társulat művészi előadásán, midőn épen a 'Csikós' került színe, a következő intermezzo történt. Szabó Bandi a bojtr szerepét adta, s véletlenül oly közel jutott a gazdához, hogy a kalapja mellett levő árvalányhajt meggyuladt. Szabó a tűz kezével rögtön elnyomta, úgy hogy a közönség nagy része nem is vett észre az egészből semmit.

Stefánia hercegnőnek születése napja alkalmából a magyar kormány nevében Tiszá Kálmán miniszterelnök fejezte ki szerencsevívánatát. A miniszterelnök táviratára Brússelből sürgöny érkezett válaszul.

Gróf Zichy Hermann volt magyar-kancellár a Schmering korszak alatt, vasmegyei jkabbáír birtokában élte 66-ik évében meghalt.

Tompa ünnepély tartatott május 17-én a borsodmegyei Igriczén. E helységben töltte a költő sok gyermekévét, melynek emléket a templomfalra illesztett tábla örökíti meg. Ezt helyezték el a mondat napon ünnepelesen. Az ünnep d. e. 10 órakor kezdődött a templomban a miskolci daegyelt énekével. Ezután Edes Albert ref. lelkész a boldogult költő barátja mondott megható beszédet, majd Kerékgyártó Elek budapesti polg. iskolai tanár Tompa költészetéről értekezett; Tóth Pál tanár Tompa költeményeiből olvasott fel egyes részeket, magyarázatok kíséretében. Végül ismét a daegyelt énekel. Csikszék István földműves gazda a közég nevében meleg köszönet mondott az egybegyűléseknek és ünnepe rendezéséért. Az ünnepegy Fodor B. igrizci ref. lelkészénél vig lakoma zárta be.

Stephania hercegnő udvariágyői — Waldsteins és Pejachevics gróf kasszanyok lelkész. A hercegnő legközelebbi környezetének megváltásánál mindenesetre monarchiánk dualistikus axátát is kellő tekintetbe fogják venni.

KAUFMANN és SIMON bank- és váltóüzlet Hamburgban. Mindennemű államkötvények, vasúti részvények és hitel-sorsjegyek beváltására az eladás. T. J. Készen állnak mindenféle nyilvántartás, a legújabb 1880-évi módosítást követően a részvényekre felhívók, essentia is legszükségletű függő állandó, pontos és tekintélyes kasszák által, igen tisztelt érdeklőt felint megjelölésével kiérdekelhetők. A Fenteből.

SCHMID H. gépgyáros és MARSHALL SONS & Cmp. Lmtd. (Gairborough, Angolország) főigényöké Budapest, vácsi-ut 72. Gőzmozdonyait, Cséplőgépeit, Örlőmalmait, legujabb szerkezet, fa-, szén- és szalma-fűtésre. legujabb szerkezet, kettős tisztító-művel, szabadalmazott állítható külső-zhengerral, üszögvaslasztó készülék, szabadalmazott biztonsági öntéti készülékkel vagy a nélkül. Továbbá szij- és fogaskerek hajtásra, saját gyártmány, angol rendszerre s minden a mezőgazdasági szakmába vágó gépeket. Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve.

Nyujtsuk a szerencsének jobbjunkat! 400,000 R. márka főnyereményt ígér kedvező esetben a legujabb nagy pénz-sorsjáték, mely a magyar kormány által jóváhagyott és biztosított. Eme újabb játék szervezt előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pályá lefolyása alatt 7 sorsolásban 45,000 nyereménynek kell bizon totörni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 400,000 R. márka illetéggel.

Maria-celli GYOMOR-CSEPPEK, Jéles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen, és felülmutathatlan az évszázadok óta gyógygyógy, gyomor-gyógyos, ross szaga, lehellet, szék, savanyu felbőgés, köhika, gyomorhurut, gyomorégés, hangyafőgés, túlságos nyálkakepődés, szárgaság, szúr és hánys, főfájás (ha az a gyomor-ból ered), gyomoréres, székszorulás, a gyomornak túltelhetősége étel és ital által, gillistia-, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen. Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Nékiülözhetten háztartási cikkek valódi britannia ciziből. A sétakertben az utvonalon két darab szőlő szép szőlő. Értekezhetni megbízott Stegmüller Sándornál, Széchényi-utca 178/B.

ISZAKOSSÁG egyedül csak az én kítőző szerem által gyógyítható. Heinrich St. ur Dor-mundból írja nekem f. 6. április 7-éről: 1873-dik évben annyira a pálinkaivásnak adtam magamat, hogy az üveget mindig szembem kellett hirtelnem. Akkor fordultam önhöz és ószintén bevallatom, hogy a gyógykezelés után a pálinkának még csak szagát sem állhattam ki és még ma is irtóznom tőle. — Szerem meggyerhetőért, — a mely szer minden szesz ital ellen az illető tudtával vagy a nélkül is segít, — kérem egyenesen a következő címhez fordulni: Reinhold Retzlaff, gyáros Drezdában (Szász). Hirdetes. „férfi divat-terem” Debreczen, 1880. május 6. Hegedús István, Holländer Gyula, kik. vál. tag. csődtömegmondok, nyocyan nem